

Χτίζοντας μια Πολυεθνική Κύπρο

**Πολυπολιτισμικά Σχολεία στην Κύπρο
Στόχοι για ένα Πολυπολιτισμικό
Εκπαιδευτικό Σύστημα**

**Εργαστήριο Δομημένου Διαλόγου
31 Μαΐου 2008 , Holiday Inn Hotel,
Λευκωσία**

Authors: Stella Gabriel, Florentina Papachrysostomou
and 16 others
Editors: Kerstin Wittig, Yiannis Laouris

Το βιβλιαράκι αυτό γράφτηκε στα πλαίσια του προγράμματος `Χτίζοντας μια Πολύ-Εθνολογική και Πολύ-Εθνική Κύπρο για την προώθηση Ευρωπαϊκών Αξιών και την Τοπική και Διεθνή Ειρήνη`. Ο βασικός στόχος του προγράμματος είναι η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της Κυπριακής κοινωνίας σχετικά με το πώς μια πολυ-πολιτιστική και πολυ-εθνική Κύπρος εξυπηρετεί τις Ευρωπαϊκές αξίες και προωθεί την τοπική και διεθνή ειρήνη.

Για να επιτευχθεί ο βασικός στόχος, το πρόγραμμα έχει εμπλέξει μαθητές, δασκάλους και γονείς σε εργαστήρια και δραστηριότητες με στόχο τη δημιουργία ενός χάρτη οράματος για μια πολυ-πολιτισμική και πολυ-εθνική Κύπρο. Οι συμμετέχοντες παροτρύνθηκαν να οραματιστούν και εφαρμόσουν συγκεκριμένες δραστηριότητες που συμβάλλουν στην υλοποίηση του οράματος για μια πολυ-πολιτισμική κοινωνία.

Συντονιστής του προγράμματος είναι το Future Worlds Center (νομίμως εγγεγραμμένο ως: Κυπριακό Ινστιτούτο Νευροεπιστήμης και Τεχνολογίας), το οποίο εδρεύει στη Λευκωσία. Οι εταίροι του προγράμματος είναι: ο Κυπριακός Σύνδεσμος Εκπαίδευσης Ενηλίκων, το δίκτυο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Εκπαίδευσης, το Πανεπιστήμιο Κύπρου (Τμήμα Πολιτικών Επιστημών) και το δίκτυο Νεαρών Κυπρίων Επιστημόνων.

Το πρόγραμμα αποτελεί μέρος του προγράμματος πρωτοβουλίας UNDP Action for Cooperation and Trust, το οποίο στηρίζεται από τον Αμερικανικό λαό μέσω χρηματοδότησης από την USAID.

Για το περιεχόμενο αυτού του εγγράφου αποκλειστική ευθύνη φέρει το Future Worlds Center (νομίμως εγγεγραμμένο ως: Κυπριακό Ινστιτούτο Νευροεπιστήμης και Τεχνολογίας) και σε καμία περίπτωση δεν αντικατοπτρίζει τις απόψεις του UNDP. Οι απόψεις που εκφράζονται σε αυτό το δημοσίευμα είναι αυτές του/των συγγραφέα/ων και δεν αντιπροσωπεύουν απαραίτητα τα Ηνωμένα Έθνη ή τα Κράτη Μέλη τους, το UNDP ή το USAID.

Copyright 2008: Future Worlds Center (legal reg.: Cyprus Neuroscience and Technology Institute), Nicosia, Cyprus

All rights reserved

ISBN: 978-9963-677-26-9

Πίνακας Περιεχομένων

Διευκολυντές	4
Συμμετέχοντες	4
Εισαγωγή	5
Ευχαριστίες.....	5
Μεθοδολογία: Διαδικασία Σχεδιασμού Δομημένου Διαλόγου...6	
Δομή Και Διαδικασία Ενός Τυπικού Συν-Εργαστηρίου SDDP....7	
Περισσότερες Πληροφορίες Για Τη SDDP.....9	
Στόχοι Για Πολυπολιτισμικά Σχολεία Στην Κύπρο	11
Δέντρο Επιρροής.....	13
Συμπεράσματα	16
Πίνακας 1: Στόχοι Για Πολυπολιτισμικά Σχολεία Στην Κύπρο..17	
Πίνακας 2: Στόχοι Για Πολυπολιτισμικά Σχολεία Στην Κύπρο.....	
Ομάδες.....	20
Ομάδα Διευκόλυνσης.....	22

Διευκολυντές

Μάριος Μιχαηλίδης, Άνδρος Καραγιάννης, Γιούλη Τάκη, Τόνια Λοϊζίδου και Kerstin Wittig

Συμμετέχοντες

Στέλλα Γαβριήλ

Φλωρεντία Παπαχρυσοστόμου

Ελένη Χατζηαδάμου

Κώστας Στρατής

Γαβριέλλα Πολυκάρπου

Χριστίνα Κναή

Τασούλα Μουστακά

Γεωργιάνα Φυλακτού

Αντωνία Παπαγιάννη

Zak Bridger

Nichola Bridger

Penny Siakallis

Ευα Αργυρού

Χρίστος Χατζηθανασίου

Δέσποινα Σάββα

Αγάθη Ερωτοκρίτου

Μόνικα Γριμάλδη-Κων/νου

Ανδρέας Καζαμίας

Δημοτικό Σχολείο Δερύνεια Α΄

Δημοτικό Σχολείο Δερύνεια Α΄

Δημοτικό Σχολείο Δερύνεια Α΄

Δημοτικό Σχολείο Δερύνεια Α΄

Δημοτικό Σχολείο Δερύνεια Α΄

Δημοτικό Σχολείο Δερύνεια Α΄

Δημοτικό Σχολείο Δερύνεια Α΄

Δημοτικό Σχολείο Δερύνεια Α΄

Δημοτικό Σχολείο Δερύνεια Α΄

Highgate School

Highgate School

Highgate School

Highgate School

Υπουργείο Παιδείας

Υπουργείο Παιδείας

Υπουργείο Παιδείας

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου

Πανεπιστήμιο WISCONSIN

Οι συμμετέχοντες είναι οι κύριοι και μοναδικοί εκφραστές των απόψεων που αναφέρονται σε αυτό το έγγραφο.

Εισαγωγή

Το διαδραστικό εργαστήριο δομημένου διαλόγου διοργανώθηκε ως μέρος του προγράμματος “Χτίζοντας μια Πολύ-Εθνολογική και Πολύ-Εθνική Κύπρο για την προώθηση Ευρωπαϊκών Αξιών για Τοπική και Διεθνή Ειρήνη.” Ο βασικός στόχος του προγράμματος είναι η προώθηση της ενημέρωσης και η ευαισθητοποίηση της Κυπριακής κοινωνίας σχετικά με το πως μια πολυεθνολογική και πολυεθνική Κύπρος εξυπηρετεί τις Ευρωπαϊκές Αξίες και προωθεί την τοπική αλλά και τη διεθνή ειρήνη.

Το πρόγραμμα εμπλέκει φοιτητές, εκπαιδευτικούς και γονείς σε συν-εργαστήρια (δηλαδή, διαδραστικά εργαστήρια στα οποία οι συμμετέχοντες καθορίζουν το περιεχόμενο του διαλόγου και τις δραστηριότητες). Ο γενικός στόχος είναι να δημιουργηθεί ένας χάρτης του οράματος μιας πολυπολιτισμικής και πολυεθνολογικής Κύπρου. Παράλληλα οι συμμετέχοντες ενθαρρύνονται να οραματιστούν, σχεδιάσουν και εφαρμόσουν συγκεκριμένες δραστηριότητες που μπορούν να συνεισφέρουν στην υλοποίηση του οράματος για μια πολυπολιτισμική κοινωνία.

Ευχαριστίες

Η Ομάδα Διευκολυντών που διοργάνωσε τα εργαστήρια δομημένου διαλόγου θα ήθελε να ευχαριστήσει τους εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς επίσης και του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. Επίσης ευχαριστούμε τους εκπαιδευτικούς του Δημοτικού Σχολείου Δερύνειας Α, του Highgate School Nicosia, τους γονείς που έλαβαν μέρος, και ειδικά τους 5 μαθητές για τη συμμετοχή τους, την ενθουσιώδη συνεισφορά τους, το χρόνο, την ενέργεια και τη γνώση που πρόσφεραν στο διάλογο αυτό.

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό ότι και οι 18 συμμετέχοντες ήταν πρόθυμοι να δεσμευτούν για όσο καιρό ήταν απαραίτητο και να οραματιστούν ένα ιδανικό μέλλον. Η σκληρή δουλειά τους, η επιμονή και το χιούμορ έκαναν την εμπειρία του εργαστηρίου ευχάριστα διαφορετική και παραγωγική.

Μεθοδολογία: Διαδικασία Σχεδιασμού Δομημένου Διαλόγου

Η Διαδικασία Σχεδιασμού Δομημένου Διαλόγου (SDDP: Structural Dialogic Design Process) είναι η μεθοδολογία που υποστηρίζει το δημοκρατικό και δομημένο διάλογο ανάμεσα σε ομάδες άμεσα εμπλεκομένων. Είναι ιδιαίτερα αποτελεσματική στην επίλυση πολλαπλών συγκρούσεων, συμφερόντων και αξιών και στην επίτευξη συμφωνίας σε επίπεδο κοινής κατανόησης και στρατηγικής. Βασίζεται επιστημονικά σε 7 νόμους της επιστήμης των πολύπλοκων συστημάτων (complex systems) και της κυβερνητικής (cybernetics) και έχει τεκμηριωθεί επιστημονικά σε παγκόσμιο επίπεδο σε εκατοντάδες περιπτώσεις κατά τα τελευταία 30 χρόνια.

Η ομάδα της Κύπρου διαθέτει εκτεταμένη εμπειρία στην εφαρμογή της μεθόδου. Τη χρησιμοποίησαν σε πολλές δημόσιες συζητήσεις για να διευκολυνθούν οργανωτικές και κοινωνικές αλλαγές. Για παράδειγμα, τη χρησιμοποίησαν σε τέσσερα Ευρωπαϊκά δίκτυα εμπειρογνομώνων. Το Cost219ter¹ είναι δίκτυο εμπειρογνομώνων από 20 χώρες (18 Ευρωπαϊκές, ΗΠΑ και Αυστραλία) που ενδιαφέρονται για το πώς ευρυζωνικές τεχνολογίες και δίκτυα επόμενης γενιάς θα κάνουν τις υπηρεσίες πιο χρήσιμες για άτομα με ειδικές ανάγκες. Το δίκτυο Cost298² επίσης στοχεύει να κάνει αυτές τις τεχνολογίες πιο προσβάσιμες και πιο διαφανείς (ambient intelligence) στο πλατύ κοίνο. Οι επιστημονικές κοινότητες των Cost219ter και Cost298 χρησιμοποίησαν SDDP για να καθορίσουν τα εμπόδια που αποτρέπουν ευρυζωνικές εφαρμογές να παράγονται και να εκμεταλλεύονται. Βασιζόμενοι στα αποτελέσματα του δομημένου διαλόγου, ανέπτυξαν τη στρατηγική τους για τα επόμενα 3 χρόνια. Το Insafe³ είναι Ευρωπαϊκό δίκτυο 27 Κόμβων Ενημέρωσης για Ασφαλέστερο Διαδίκτυο. Χρησιμοποίησαν SDDP σε πολλές συναντήσεις τους για να καθορίσουν τα εμπόδια, να αναπτύξουν όραμα και να συμφωνήσουν στα σχέδια δράσης. Οι σχετικές αναφορές βρίσκονται στην ιστοσελίδα του Κυπριακού κόμβου (www.CyberEthics).

---

¹ www.cost219ter.org

² www.cost298.org

³ www.saferinternet.org

info). Το δίκτυο UCYVROK⁴ χρησιμοποίησε το SDDP για να καθορίσει τους λόγους για τους οποίους οι νέοι δεν συμμετέχουν σε Ευρωπαϊκά προγράμματα. Τα αποτελέσματα δόθηκαν στην Ευρωβουλή. Η μεθοδολογία του SDDP χρησιμοποιήθηκε επίσης για να διευκολυνθεί ο διάλογος μεταξύ Έλληνο-Κυπρίων και Τούρκο-Κυπρίων από το 1994. Αυτός ο διάλογος κορυφώθηκε με τη δημιουργία ενός υποτυπώδους ειρηνιστικού κινήματος. Πολλές αναφορές συνεχίζουν να αξιοποιούνται από το δίκτυο και βρίσκονται στην ιστοσελίδα του προγράμματος⁵.

Η SDDP σχεδιάστηκε ειδικά για να βοηθήσει ανομοιογενείς ομάδες να αντιμετωπίσουν σύνθετα θέματα, σε μια λογικά περιορισμένη χρονική περίοδο. Διευκολύνει την ενοποίηση συνεισφορών από άτομα με διαφορετικές απόψεις, περιβάλλοντα και προοπτικές μέσα από μια διαδικασία που είναι δομημένη, περιεκτική και αποτέλεσμα συνεργασίας.

Μια ομάδα συμμετεχόντων, καλοί γνώστες της συγκεκριμένης κατάστασης, δεσμεύονται να δημιουργήσουν συλλογικά έναν κοινό σκελετό σκέψης βασισμένο στην ομοφωνία και την κοινή κατανόηση της παρούσας προβληματικής και μιας μελλοντικής ιδανικής κατάστασης της υπόθεσης τους. Η SDDP προωθεί την εστιασμένη επικοινωνία μεταξύ των συμμετεχόντων στη διαδικασία σχεδιασμού και την κυριότητα αλλά και τη δέσμευση τους στο αποτέλεσμα.

Δομή και διαδικασία ενός τυπικού Εργαστηρίου SDDP

Όταν αντιμετωπίζουν ένα σοβαρό πρόβλημα οι εμπλεκόμενοι μπορούν ιδανικά να το προσεγγίσουν με τον ακόλουθο τρόπο:

1. Αναπτύσσουν ένα κοινό **όραμα** για ένα ιδανικό κοινό μέλλον. Αυτό το ιδανικό όραμα ενεργεί σα **μαγνήτης** για να βοηθήσει το κοινωνικό σύστημα να προχωρήσει προς τη μελλοντική του κατάσταση (future state).

---

⁴ <http://ucyvrok.wetpaint.com>

⁵ www.civilsocietydialogue.net

2. Καθορίζουν την τωρινή **προβληματική κατάσταση (problématique)** π.χ., αναπτύσσουν μια κοινή αντίληψη του ποιά είναι τα εμπόδια που αποτρέπουν το σύστημα των εμπλεκομένων να φτάσει στην ιδανική του κατάσταση.
3. Καθορίζουν **δράσεις/επιλογές** σε ένα δέντρο προτεραιοτήτων και αναπτύσσουν ένα χάρτη δράσης για επίτευξη των στόχων.

Οι τρεις φάσεις πραγματοποιούνται χρησιμοποιώντας ακριβώς την ίδια τεχνική διαλόγου. Κάθε φάση ολοκληρώνεται με παρόμοια προϊόντα:

1. Μια **λίστα** με όλες τις ιδέες [Η SDDP είναι μια διαδικασία αυτό-τεκμηρίωσης].
2. Το σύνολο των ιδεών χωρίζεται σε **κατηγορίες** σύμφωνα με τα κοινά χαρακτηριστικά τους.
3. Ένα έγγραφο με τα **αποτελέσματα της ψηφοφορίας**.
4. Ένα **δέντρο** επιρροών. Αυτό είναι το πιο σημαντικό προϊόν της μεθοδολογίας. Οι ιδέες συνδέονται ανάλογα με την επίδραση που ασκούν ή μια πάνω στην άλλη. Όταν ασχολούμαστε με προβλήματα, τότε οι ιδέες που ασκούν την περισσότερη επιρροή είναι και οι βασικές αιτίες. Για να είναι αποτελεσματική η παρέμβαση μας θα πρέπει να επιλύσουμε τις βασικές αιτίες. Αν ασχολούμαστε με παράγοντες που περιγράφουν μια ιδανική μελλοντική κατάσταση, τότε είναι προτιμότερο να δουλεύουμε με παράγοντες που επηρεάζουν περισσότερο. Έτσι, το να πετύχουμε τον τελικό στόχο θα είναι ευκολότερο, γρηγορότερο πιο οικονομικό, κλπ.

Στη συνέχεια, περιγράφεται με μεγαλύτερη ακρίβεια η διαδικασία μιας τυπικής συνάντησης SDDP με όλες τις φάσεις της:

Πρώτη Το εύρος του διαλόγου καθορίζεται και σκιαγραφείται με τη βοήθεια μιας **εναρκτήριας ερώτησης**. Αυτή καθορίζεται από μια ομάδα ανθρώπων που αποτελεί τον πυρήνα, την Ομάδα Διαχείρισης της Γνώσης (KMT: Knowledge Management Team) και αποτελείται από αυτούς που έχουν το σύνθετο πρόβλημα και από τους ειδικούς στη SDDP. Αυτή η ερώτηση μπορεί να σταλεί με email σε όλους τους συμμετέχοντες, που παρακαλούνται να ανταποκριθούν με τουλάχιστον τρεις ιδέες-συνεισφορές πριν από τη συνάντηση.

Δεύτερη Όλες οι συνεισφορές/απαντήσεις στην εναρκτήρια ερώτηση

καταγράφονται στο λογισμικό Cogniscope II. Πρέπει να είναι συγκεκριμένες και ευκρινείς. Μία πρόταση για κάθε ιδέα! Οι συντάκτες μπορούν να διευκρινίζουν τις ιδέες τους με μερικές επιπρόσθετες προτάσεις.

Τρίτη Οι ιδέες ομαδοποιούνται σε κατηγορίες με βάση τις ομοιότητες και τα κοινά χαρακτηριστικά τους. Μια μικρότερη ομάδα μπορεί να ολοκληρώσει αυτή τη διαδικασία για να μειωθεί ο χρόνος (π.χ., μεταξύ των κοινών συναντήσεων).

Τέταρτη Όλοι οι συμμετέχοντες έχουν πέντε ψήφους και τους ζητείται να επιλέξουν τις ιδέες που προτιμούν (τις πιο σημαντικές για αυτούς). Μόνο οι ιδέες που παίρνουν ψήφους προχωρούν στην επόμενη και πιο σημαντική φάση.

Πέμπτη Σε αυτή τη φάση, ζητείται από τους συμμετέχοντες να διερευνήσουν πώς η μια ιδέα επιδρά πάνω στην άλλη. Για παράδειγμα, μπορεί να τους ζητηθεί να αποφασίσουν κατά πόσο επιτυγχάνοντας πρόοδο σε ένα πρόβλημα θα βοηθήσει να λυθεί ένα άλλο ευκολότερα. Αν η απάντηση είναι 'ναι' (μεγάλη πλειοψηφία) η επιρροή καταγράφεται στο χάρτη των ιδεών. Ο τρόπος για να 'διαβάσει' κάποιος το χάρτη είναι ο εξής: Τα στοιχεία που βρίσκονται στο κάτω μέρος είναι οι βασικές αιτίες (αν αυτά που συζητιούνται είναι 'εμπόδια'), ή οι παράγοντες που επηρεάζουν περισσότερο (αν αυτά που συζητιούνται είναι 'περιγραφές μιας ιδανικής κατάστασης' ή 'δράσεις' που πρέπει να πραγματοποιηθούν). Σε αυτούς τους βασικούς παράγοντες πρέπει να δίνεται προτεραιότητα.

Έκτη Χρησιμοποιώντας τους βασικούς παράγοντες, αναπτύσσουμε μια αποτελεσματική στρατηγική και καταλήγουμε σε ένα χάρτη δράσης που μπορεί να εφαρμοστεί.

Περισσότερες Πληροφορίες Για Τη SDDP

Μπορείτε να αρχίσετε την αναζήτη σας στο Διαδίκτυο χρησιμοποιώντας λέξεις κλειδιά

Lovers of Democracy, Hasan Ozbekhan, Aleco Christakis, Club of Rome, SDDP, Cyprus civil society dialogue etc.

Βιβλίο από τον Αλέκο Χριστάκη, απαραίτητο για αρχάριους και έμπειρους χρήστες.	www.Harnessingcollectivewisdom.com
Ένα Wiki για υποστήριξη της Διαλογικής κοινότητας	http://blogora.wetpain.com
Institute for 21st Century Agoras	www.globalagoras.org
Lovers of Democracy; Description of the technology of democracy	http://sunsite.utk.edu/FINS/loversofdemocracy/
NEW GEOMETRY of Language And New Technology of Democracy by Schreibman and Christakis	http://sunsite.utk.edu/FINS/loversofdemocracy/NewAgora.htm
Εφαρμογές SDDP στο δίκτυο εμπειρογνομώνων COST Action 219ter	http://www.tiresias.org/cost219ter/inclusive_future/(19).pdf
Εφαρμογές SDDP στο δίκτυο εμπειρογνομώνων COST Action 298	http://www.cost298.org http://www.cost298.org/index.php?fl=2&lact=1&bid=657&companies=76&parent=9

<p>Κυπριακές εφαρμογές με διαφορετικούς εμπλεκόμενους και σύνθετες καταστάσεις</p>	<p>Information Technology in the Service of Peacebuilding: The Case of Cyprus World Futures: Journal of General Evolution, Volume 60, Issue 1, 2004, Pages 67 – 79 http://www.informaworld.com/smpp/content~db=all~content=a725289197?words=laouris*</p> <p>Communication praxis for ethical accountability: the ethics of the Tree of Action: dialogue and breaking down the wall in Cyprus. Systems Research and Behavioral Science. Volume 25 Issue 2, Pages 331 - 348 http://www3.interscience.wiley.com/journal/121356758/abstract?CRETRY=1&SRETRY=0</p>
--	---

Στόχοι Για Πολυπολιτισμικά Σχολεία Στην Κύπρο

Κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου, οι συμμετέχοντες ασχολήθηκαν με το δομημένο διάλογο εστιάζοντας στην εναρκτήρια ερώτηση:

Στο πλαίσιο της προώθησης των πολυπολιτισμικών αξιών στην Κύπρο ως κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Ποιούς στόχους πρέπει να προωθεί το εκπαιδευτικό σύστημα;

Οι συμμετέχοντες στο διαδραστικό εργαστήριο κατάθεσαν 46 στόχους για την επίτευξη ενός πολυπολιτισμικού εκπαιδευτικού συστήματος. Όλοι οι στόχοι φαίνονται στον Πίνακα 1. Σε ένα επόμενο βήμα, οι συμμετέχοντες ομαδοποίησαν τους στόχους. Σχηματίστηκαν οι ακόλουθες πέντε κατηγορίες:

Κατηγορία 1: ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΓΝΩΡΙΜΙΑΣ

Κατηγορία 2: ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ

Κατηγορία 3: ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΣΚΕΨΗ

Κατηγορία 4: ΑΝΤΙΡΑΤΣΙΣΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κατηγορία 5: ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ

Οι κατηγορίες και όλοι οι στόχοι που περιλαμβάνονταν σε κάθε μια από αυτές φαίνονται στον Πίνακα 2.

Έχοντας κατηγοροποιήσει όλους τους στόχους οι συμμετέχοντες ψήφισαν τις πέντε ιδέες που προτιμούσαν. Λαμβάνοντας υπόψη το σχετικά μικρό αριθμό ιδεών, οι ψήφοι μοιράστηκαν σε πολλές ιδέες. Οι ιδέες που πήραν τους περισσότερους ψήφους ήταν:

Στόχος # 3 (9 ψήφους): Ενθάρρυνση ανοικτού πνεύματος

Στόχος#36 (7 ψήφους): Μέσα από εργαστήρια, γονείς,μαθητές και εκπαιδευτικούς θα πρέπει να εκτίθενται στις συνέπειες των διακρίσεων

Στόχος # 6 (5 ψήφους): Αντιρατσιστική εκπαίδευση στο αναλυτικό πρόγραμμα

Στόχος # 28 (4 ψήφους): Συμμετοχή σε διαγωνισμούς άσχετα από τα χαρακτηριστικά και την καταγωγή τους

Επίσης, οι ακόλουθοι στόχοι πήραν δύο ή περισσότερες ψήφους: Στόχοι # 1, 2, 4, 9, 10, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 25, 26, 34, 38, 39, 45.

Συνολικά 34 ιδέες πήραν ένα ή περισσότερους ψήφους. Αυτό περιγράφεται επιστημονικά με την παράμετρο spreadthink (ST) η οποία μας δίνει τιμή πέρα του 70%. Ο βαθμός διαφωνίας είναι ασυνήθιστα μεγάλος. Κατά μέσο όρο, η τιμή ST=40%. Το συμπέρασμα που εξάγεται είναι ότι οι συμμετέχοντες αφενός έχουν πολύ διαφορετικές απόψεις, αφ' εταίρου, χρειάζονται πολύ περισσότερο χρόνο συνεργασίας για να επεξεργαστούν το συγκεκριμένο πρόβλημα.

Τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας χρησιμοποιήθηκαν για να επιλεγούν στόχοι για την επερχόμενη διαδικασία δόμησης. Οι συμμετέχοντες κατάφεραν να δομήσουν 10 στόχους που πήραν δύο ή περισσότερους ψήφους. Το αποτέλεσμα είναι το "Δέντρο Επιρροής", που δείχνει τους

βασικούς στόχους που θα μπορούσαν να διευκολύνουν την υλοποίηση ενός πολυπολιτισμικού εκπαιδευτικού συστήματος. Ο ιδιαίτερα σύνθετος χάρτης επιρροής αποτελείται από τέσσερα διαφορετικά επίπεδα επιρροής.

Δέντρο Επιρροής

Το Δέντρο Επιρροής, αποτελείται από τέσσερα διαφορετικά επίπεδα. Οι στόχοι που βρίσκονται στο κάτω μέρος είναι αυτοί με τη μεγαλύτερη επιρροή. Βελτιώνοντας ή πετυχαίνοντας πρόοδο σε αυτούς τους στόχους γίνεται πολύ πιο εύκολη η πραγματοποίηση στόχων που βρίσκονται πιο ψηλά στο χάρτη.

Σχεδόν όλοι οι συμμετέχοντες συμφώνησαν ότι οι πιο κάτω στόχοι είναι αυτοί με τη μεγαλύτερη επιρροή και ότι επερχόμενες δράσεις θα πρέπει να λάβουν υπόψη:

Στόχος # 6: Αντιρατσιστική εκπαίδευση στο αναλυτικό πρόγραμμα

Στόχος # 45: Να ξαναγραφούν τα βιβλία της ιστορίας

Στόχος # 16: Η εμπλοκή της οικογένειας στις δραστηριότητες του σχολείου

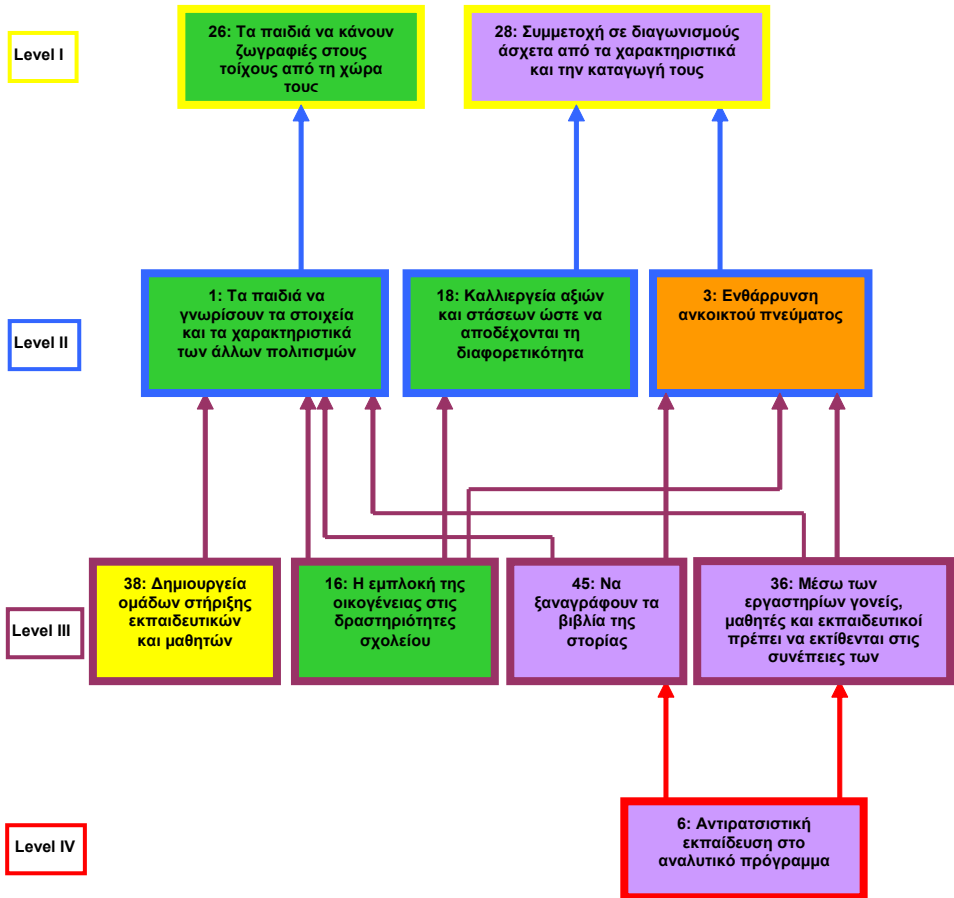
Στόχος # 36: Μέσα από τα εργαστήρια οι συμμετέχοντες θα πρέπει να αντιληφθούν τα αποτελέσματα των διακρίσεων

Στόχος # 38: Δημιουργία ομάδων στήριξης εκπαιδευτικών και μαθητών

Συγκεκριμένα, ο στόχος #6 (Αντιρατσιστική εκπαίδευση στο αναλυτικό πρόγραμμα), που αποτελεί το μοναδικό στόχο στο τέταρτο επίπεδο του δέντρου, είναι αυτός με τη μεγαλύτερη επιρροή.

Δηλαδή αν η αντιρατσιστική εκπαίδευση προωθηθεί μέσα από το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, θα είναι πιο εύκολη και η δημιουργία πολυπολιτισμικών σχολείων. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα δίνει τη βασική δομή που εφαρμόζεται από όλους τους εκπαιδευτικούς. Είναι λοιπόν λογικό που ο στόχος κατέληξε μέσα από τη συλλογική σοφία

των συμμετεχόντων στο κατώτερο μέρος του δέντρου. Ο στόχος #45, (Να ξαναγραφούν τα βιβλία της ιστορίας) έχει θεωρηθεί απο τους συμμετέχοντες επίσης ως πολύ σημαντικός. Το μάθημα της ιστορίας παίζει ένα αρκετά σημαντικό ρόλο στη δημιουργία σωστών αντιλήψεων για άλλα έθνη, κατανόησης και εκτίμησης της κουλτούρας των, και συνεπώς μπορεί να προσφέρει πολλά στην καταστολή προκαταλήψεων και ρατσιστικής συμπεριφοράς.

Στη συνέχεια, ο στόχος #16 (Η εμπλοκή της οικογένειας στις δραστηριότητες του σχολείου) και ο στόχος #36 (Μέσα από τα εργαστήρια οι συμμετέχοντες θα πρέπει να αντιληφθούν τα αποτελέσματα των διακρίσεων) αναφέρονται στη συμπερίληψη των γονέων και της οικογένειας γενικότερα στο πλαίσιο δράσης

για προώθηση της έννοιας της πολυπολιτισμικότητας στα σχολεία. Όλοι οι συμμετέχοντες συμφώνησαν ότι η οικογένεια έχει ένα πολύ σημαντικό ρόλο στη διαπαιδαγώγηση των παιδιών και χρειάζεται να συμπεριλαμβάνεται και να συμμετέχει σε δραστηριότητες στο σχολείο, όπως επίσης και σε εξωσχολικό επίπεδο. Οι εξωσχολικές δραστηριότητες μπορούν να προσθέσουν πολλά στα θέματα της πολυπολιτισμικότητας.

Πέραν από τη διαμόρφωση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, την επανασυγγραφή των βιβλίων ιστορίας, και τη συμμετοχή της οικογένειας, οι συμμετέχοντες συμφώνησαν επίσης στην ιδιαίτερα μεγάλη σημασία της επιμόρφωσης τόσο των εκπαιδευτικών αλλά και των μαθητών έτσι που να είναι καλύτερα προετοιμασμένοι να αντιμετωπίσουν τις συνεχώς αυξανόμενες πολυπολιτισμικές και πολυγλωσσικές τάξεις, κάτι που εκφράστηκε μέσα από το στόχο #38 (Δημιουργία ομάδων στήριξης εκπαιδευτικών και μαθητών).

Συνοπτικά, το δέντρο επιρροής δείχνει ότι απαιτείται μια πολυδιάστατη προσέγγιση για να επιτευχθεί το όραμα της δημιουργίας πολυπολιτισμικών σχολείων. Οι στόχοι επιρροής περιλαμβάνουν την ανανέωση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και διδακτικών βιβλίων, τη συμμετοχή της οικογένειας (των γονέων ιδιαίτερα) πέραν από τη συμμετοχή των μαθητών και εκπαιδευτικών, καθώς επίσης και τη διοργάνωση εξωσχολικών εκδηλώσεων και άλλων δραστηριοτήτων. Επίσης σημαντική θεωρείται η συστηματική στήριξη τόσο των μαθητών όσο και των εκπαιδευτικών. Όλοι οι εμπλεκόμενοι συλλογικά, έχουν να διατελέσουν ένα πολύ σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση του εκπαιδευτικού συστήματος ούτως ώστε να στηρίζει και να βοηθά όλα τα παιδιά καθώς και την κοινωνία γενικότερα. Τα αποτελέσματα έδειξαν επίσης ότι ο ρόλος των εμπλεκόμενων δεν είναι μόνο συλλογικός αλλά και ατομικός στη διαμόρφωση και δημιουργία του οράματος των πολυπολιτισμικών σχολείων.

Συμπεράσματα

Οι στόχοι του συν-εργαστηρίου επιτεύχθηκαν με τους ακόλουθους τρόπους:

1. Δημιουργήθηκε μια λίστα 46 στόχων σε σχέση με την Εναρκτήρια Ερώτηση.
2. Οι στόχοι ξεκαθαρίστηκαν σε όλους επιτρέποντας στους συμμετέχοντες να καταλάβουν καλύτερα τις απόψεις των υπολοίπων μελών της ομάδας αλλά και να διευρύνουν τους δικούς τους ορίζοντες σχετικά με το πλάτος και το βάθος των θεμάτων που πρέπει να ληφθούν υπόψη.
3. Οι στόχοι έχουν ομαδοποιηθεί με ένα διαδραστικό τρόπο, παρέχοντας έτσι ευκαιρίες για περισσότερο και βαθύτερο ξεκαθάρισμα σημαντικών διακρίσεων και εννοιών μεταξύ διαφορετικών στόχων. Αυτή η διαδικασία είναι σημαντική για αυτό που λέμε "εξελικτική μάθηση" (π.χ., κατά τη διάρκεια της διαδικασίας οι συμμετέχοντες "χαλαρώνουν" τη σύνδεση με τις δικές τους προσωπικές ιδέες και στερεότυπα προς όφελος μιας συλλογικής αντίληψης.)
4. Οι συμμετέχοντες ψήφισαν τους στόχους που θεωρούσαν πιο σημαντικούς. Στη συνέχεια κατάφεραν να "δομήσουν" όλους τους στόχους που έλαβαν δύο ή περισσότερους ψήφους και να δημιουργήσουν ένα δέντρο επιρροής σε σχέση με την Εναρκτήρια Ερώτηση. Πρέπει να σημειωθεί ότι σε αυτά τα εργαστήρια οι συμμετέχοντες σπάνια καταφέρνουν να "δομήσουν" όλες τις ιδέες που παίρνουν ψήφους.
5. Δημιουργήθηκε ένα δέντρο επιρροής σε σχέση με την Εναρκτήρια Ερώτηση, το οποίο περιλαμβάνει 10 στόχους.
6. Οι συμμετέχοντες είχαν χρόνο να συζητήσουν το δέντρο επιρροής και γενικά να συμφωνήσουν ότι τα βέλη στο δέντρο ήταν κατανοητά και αντικατόπτριζαν τη δική τους λογική.
7. Ίσως πιο σημαντικό είναι το γεγονός ότι χωρίς τη μέθοδο του δομημένου διαλόγου οι συμμετέχοντες δεν θα μπορούσαν να καταλήξουν σε συναίνεση και συμφωνία.

Πίνακας 1: Στόχοι για δημιουργία Πολυπολιτισμικών Σχολείων στην Κύπρο

1. Τα παιδιά να γνωρίσουν τα στοιχεία και τα χαρακτηριστικά των άλλων πολιτισμών
2. Καλλιέργεια συναισθηματικής νοημοσύνης
3. Ενθάρρυνση ανοικτού πνεύματος
4. Πολιτιστική αποδοχή
5. Προώθηση ευκαιριών προγραμμάτων ανταλλαγής
6. Αντιρατσιστική εκπαίδευση στο αναλυτικό πρόγραμμα
7. Επιμόρφωση νέων εισερχομένων εκπαιδευτικών στην αποδοχή της διαφορετικότητας
8. Να διδάσκονται περισσότερες ξένες γλώσσες στα σχολεία
9. Να υπάρχουν μέρες γνωριμίας με άλλα παιδιά
10. Όλα τα παιδιά να λένε την άποψη τους μέσα στην τάξη χωρίς να ντρέπονται
11. Φιλίες παιδιών από διάφορες χώρες
12. Δημιουργία ελεύθερων ανθρώπων
13. Όλα τα παιδιά θα πρέπει να εμπλέκονται σε κοινές δραστηριότητες μέσα από θέατρο, χορό και πολιτιστικές εκδηλώσεις
14. Δημιουργία προγραμμάτων που να καλλιεργούν το συναίσθημα της αποδοχής
15. Δημιουργία ανθρώπων που να σέβονται τη διαφορετικότητα στη θρησκεία
16. Η εμπλοκή της οικογένειας στις δραστηριότητες του σχολείου

17. Καλλιέργεια δημοκρατικού διαλόγου
18. Καλλιέργεια αξιών και στάσεων ώστε να αποδέχονται τη διαφορετικότητα
19. Ανάπτυξη πολλαπλών δεξιοτήτων στα παιδιά
20. Διαφορετικότητα στο αναλυτικό πρόγραμμα
21. Οι δασκάλοι δεν θα πρέπει να έχουν πολιτιστικές προτιμήσεις
22. Να γιορτάζονται χωρίς διακρίσεις άλλα πολιτιστικά γεγονότα
23. Να διδάσκεται η θρησκεία ως μέρος μιας πολύ-θρησκευτικής προσέγγισης του μαθήματος
24. Εισαγωγή τάξεων ένταξης νεοεισερχομένων μαθητών (γλώσσα)
25. Κατά τη διάρκεια οποιουδήποτε μαθήματος να διδάσκεται η να παίζεται κάποιο παιχνίδι από άλλη χώρα
26. Τα παιδιά να κάνουν ζωγραφιές στους τοίχους από τη χώρα τους
27. Τα παιδιά να λένε τα ήθη και τα έθιμά τους
28. Συμμετοχή σε διαγωνισμούς άσχετα από τα χαρακτηριστικά και την καταγωγή τους
29. Δημιουργία ανθρώπων που να μπορούν να συνεργάζονται
30. Παιδιά διαφορετικών φυλών να συνεργάζονται σε κοινωνικές δραστηριότητες εκτός σχολείου
31. Ομαλή ένταξη των παιδιών στο νέο πολιτιστικό περιβάλλον
32. Να υπάρχουν προγράμματα που να καλλιεργούν στα παιδιά τους δασκάλους και τους γονείς την ικανότητα τους να αποδέχονται
33. Εισαγωγή προγράμματος ανταλλαγής επισκέψεων σε διάφορες χώρες
34. Καλλιέργεια του αισθήματος του παγκόσμιου πολίτη

35. Να υπάρχει “ανοικτή μέρα” όπου όλα τα παιδιά από μια χώρα να προβάλλουν τη σημασία του πολιτισμού τους μέσα από χορό, μουσική και τέχνη μεταξύ άλλων
36. Μέσα από εργαστήρια, γονείς, μαθητές και εκπαιδευτικοί θα πρέπει να εκτίθενται στις συνέπειες των διακρίσεων
37. Να δημιουργηθεί μία παγκόσμια αντί μία Ευρωπαϊκή προσέγγιση στην πολυπολιτισμικότητα
38. Δημιουργία ομάδων στήριξης εκπαιδευτικών και μαθητών
39. Δημιουργία προγράμματος στο σχολείο για γνωριμία διαφόρων κουλτούρων και πολιτισμών
40. Η δασκάλα να προετοιμάζει τα παιδιά πριν να έρθει ένα νέο παιδί στην τάξη από άλλη χώρα
41. Τα παιδιά στο διάλειμμα να παίζουν παιχνίδια από διάφορες χώρες
42. Παραδοσιακά παιχνίδια από χώρα σε χώρα
43. Δημιουργία κοινωνικών ανθρώπων
44. Τα παιδιά να έχουν την ευκαιρία να διδάσκονται τη μητρική τους γλώσσα
45. Να ξαναγραφούν τα βιβλία της ιστορίας
46. Να είμαστε ενήμεροι για το τι είναι “tokenism”

Πίνακας 2: Κατηγοροποίηση στόχων

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ

1: Τα παιδιά να γνωρίσουν τα στοιχεία και τα χαρακτηριστικά των άλλων πολιτισμών

8: Να διδάσκονται περισσότερες ξένες γλώσσες στα σχολεία

11: Φιλίες παιδιών από διάφορες χώρες

16: Η εμπλοκή της οικογένειας στις δραστηριότητες του σχολείου

22: Εορτασμοί άλλων πολιτιστικών εκδηλώσεων χωρίς διακρίσεις

26: Τα παιδιά να κάνουν ζωγραφιές στους τοίχους από τη χώρα τους

30: Παιδιά διαφορετικών φυλών να συνεργάζονται σε κοινωνικές δραστηριότητες εκτός σχολείου

41: Τα παιδιά στο διάλειμα να παίζουν παιχνίδια από διάφορες χώρες

4: Πολιτιστική αποδοχή

9: Να υπάρχουν μέρες γνωριμίας με άλλα παιδιά

13: Όλα τα παιδιά θα πρέπει να εμπλέκονται σε κοινές δραστηριότητες μέσα από θέατρο, χορό και πολιτιστικών εκδηλώσεων

18: Καλλιέργεια αξιών και στάσεων ώστε να αποδέχονται τη διαφορετικότητα

25: Κατά τη διάρκεια οποιούδηποτε μαθήματος να διδάσκεται η παίζεται κάποιο παιχνίδι από άλλη χώρα

27: Τα παιδιά να λένε τα ήθη και τα έθιμά τους

35: Να υπάρχουν "ανοιχτές μέρες" όπου όλα τα παιδιά από μια χώρα να προβάλλουν τη σημασία του πολιτισμού τους μέσα από χορό, μουσική και τέχνη μεταξύ άλλων

42: Παραδόσια παιχνίδια από χώρα σε χώρα

ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ

2: Καλλιέργεια συναισθηματικής νοημοσύνης

14: Δημιουργία προγραμμάτων που να καλλιεργούν το συναισθημα της αποδοχής

19: Ανάπτυξη πολλαπλών δεξιοτήτων στα παιδιά

20: Διαφορετικότητα στο αναλυτικό πρόγραμμα

24: Εισαγωγή τάξεων ένταξης νεοεισερχομένων μαθητών (γλώσσα)

31: Ομαλή ένταξη των παιδιών στο νέο

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΣΚΕΨΗ

3: Ενθάρρυνση ανοικτού πνεύματος

5: Προώθηση ευκαιριών προγραμμάτων ανταλλαγής

10: Όλα τα παιδιά να λένε την άποψή τους μέσα στην τάξη χωρίς να ντρέπονται

12: Δημιουργία ελεύθερων ανθρώπων

15: Δημιουργία ανθρώπων που να σέβονται τη διαφορετικότητα στη

17: Καλλιέργεια δημοκρατικού διαλόγου

23: Να διδάσκεται η θρησκεία ως μέρος μιας πολυ-θρησκευτικής προσέγγισης

29: Δημιουργία ανθρώπων που να μπορούν να συνεργάζονται

34: Καλλιέργεια του αισθήματος του παγκόσμιου πολίτη

37 Να δημιουργηθεί μια παγκόσμια αντί Ευρωπαϊκή προσέγγιση στην

39: Δημιουργία προγράμματος στο σχολείο για γνωριμία διαφόρων

43: Δημιουργία κοινωνικών ανθρώπων

ΑΝΤΙΡΑΤΣΙΣΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

6: Αντιρατσιστική εκπαίδευση στο αναλυτικό πρόγραμμα

28: Συμμετοχή σε διαγωνισμούς άσχετα από τα χαρακτηριστικά και την καταγωγή τους

36 Μέσω των εργαστηρίων γονείς, μαθητές και εκπαιδευτικοί πρέπει να εκτίθενται στις συνέπειες των διακρίσεων

40: Η δασκάλα να προετοιμάζει τα παιδιά πριν να έρθει ένα νέο παιδί στην τάξη από άλλη χώρα

44: Τα παιδιά να έχουν την ευκαιρία να διδάσκονται τη μητρική τους γλώσσα

45: Να ξαναγράφουν τα βιβλία ιστορίας

ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ

7: Επιμόρφωση νέων εισερχομένων εκπαιδευτικών στην αποδοχή της ετερότητας

21 Οι δασκάλοι δεν θα πρέπει να έχουν πολιτιστικές προτιμήσεις

38: Δημιουργία ομάδων στήριξης εκπαιδευτικών και μαθητών

46: Να είμαστε ενήμεροι για

Ομάδα Διευκόλυνσης

Μάριος Μιχαηλίδης

Ο Μάριος Μιχαηλίδης έχει συμμετάσχει σε συναινετικές διαδικασίες μέσω δομημένου διαλόγου από το 1994 στα πλαίσια των κοινοτικών ομάδων ειρήνης στην Κύπρο. Εκ τότε ο Μάριος έχει συντονίσει διάφορες ομάδες και ιθύνοντες ώστε να εξασφαλιστεί συνέναιση, χρησιμοποιώντας τη συναινετική μεθοδολογία CogniScore στην Κύπρο και το εξωτερικό, μια μεθοδολογία που ανέπτυξε ο Δρ. Αλέκος Χριστάκης. Εργάζεται ως εκπαιδευτής στην Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης η οποία αποτελεί το κέντρο διοικητικής ανάπτυξης για τη δημόσια υπηρεσία της Κύπρου. Σπούδασε εφαρμοσμένη μηχανική, διαχείριση και ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού. Είναι μέλος της Επαγγελματικής Ένωσης Ανθρώπινου Δυναμικού και Ανάπτυξης.

Άνδρος Καραγιάννης

Έχει λάβει Μ.Α. στα Μαθηματικά από το Πανεπιστήμιο του Κέμπριτζ στο Ηνωμένο Βασίλειο και Μ.Σc. στην Πληροφορική από το Πανεπιστήμιο του Λονδίνου. Έχει εργαστεί στη βιομηχανία υπολογιστών από το 1968 και είναι επαγγελματίας μηχανικός συστημάτων πληροφορικής και επικυρωμένος διοικητικός σύμβουλος. Έχει εργαστεί σε όλους τους τομείς της πληροφορικής –ως προγραμματιστής χρησιμοποιώντας γλώσσες υψηλού επιπέδου σε κεντρικούς υπολογιστές και μινι-υπολογιστές, όπως επίσης και ως αναλυτής και σχεδιαστής συστημάτων. Έχει απασχοληθεί ως Σύμβουλος στην Κύπρο, την Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική και έχει εκτενή εμπειρία ως διευθυντής προγράμματος. Είναι ιδρυτής και διευθυντής μίας πολύ επιτυχούς κατασκευάστριας λογισμικού στην Κύπρο. Έχει πραγματοποιήσει μελέτες στρατηγικής συστημάτων πληροφορικής για το Τμήμα Δημόσιων Έργων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και το Υπουργείο Υγείας. Στο παρόν στάδιο εργάζεται ως σύμβουλος διαχείρισης προγράμματος για το Υπουργείο Οικονομικών. Είναι επίσης λέκτορας στο θέμα της τεχνολογίας λογισμικού για τις εξετάσεις του Συμβουλίου Εφαρμοσμένης Μηχανικής. Από το 1996 έχει συμμετάσχει σε αρκετά εργαστήρια δομημένου διαλόγου ως διευκολυντής εργαστηρίου από τον Δρ. Αλέκο Χριστάκη. Έχει παρακολουθήσει το θεωρητικό και πρακτικό μέρος της εκπαίδευσης. Από το 1996 έχει συμμετάσχει σε αρκετά εργαστήρια δομημένου διαλόγου.

Γιούλη Τάκη

Η Δρ. Γιούλη Τάκη είναι ανώτερη ερευνήτρια στο INDEX: Research and Dialogue. Το INDEX δημιουργήθηκε στα τέλη του 2004 μετά από την προσχώρηση της Κύπρου στην ΕΕ και επιδιώκει να πραγματοποιήσει ποιοτική έρευνα για ένα ευρύ φάσμα ζητημάτων συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής πολιτικής, της δημοκρατικής μεταρρύθμισης, των δικαιωμάτων των πολιτών και των κοινοτικών

επιδιώκει να προωθήσει το διάλογο μεταξύ κράτους και κοινωνίας, ανάμεσα σε ιθύνοντες της κοινωνία των πολιτών και μεταξύ των διάφορων κοινοτήτων στο νησί. Η Γιούλη διευθύνει δύο προγράμματα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ με θέμα τις “Διαβουλεύσεις με Ευρωπαίους Πολίτες 09” και το “Eutopia” το οποίο επιδιώκει να προωθήσει τις δεξιότητες διαπραγμάτευσης μέσω της ανάπτυξης των σε απευθείας σύνδεση διαλογικών πόρων. Έχει παρακολουθήσει τη θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση για εργαστήρια δομημένου διαλόγου και έχει εκπαιδευτεί ως διευκολυντής εργαστηρίων δομημένου διαλόγου από τον Δρ. Αλέκο Χριστάκη το 2008.

Τόνια Λοιζίδου

Η κα. Τόνια Λοιζίδου είναι κάτοχος BSc Ψυχολογίας από το Πανεπιστήμιο του Central Michigan, στις ΗΠΑ και MSc Εφαρμοσμένης Ψυχολογίας από το πανεπιστήμιο Brunel, στη Βρετανία. Βρίσκεται επίσης στη διαδικασία να πάρει τον τίτλο σπουδών Cognitive Behavioural Therapy από το Beck Institute of Cognitive Therapy and Research, των ΗΠΑ. Συνεργάζεται με το Future World Centre από το 2006 Έλαβε μέρος σε διάφορα προγράμματα όπως το “Επεκτείνοντας την Υψηκότητα της ΕΕ” και διάφορα προγράμματα ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Συντονίζει το πρόγραμμα “Peaceful Europe” και κατέχει τη θέση της ψυχολόγου στη “Μονάδα για την Επανάταξη Θυμάτων Βασανιστηρίων”. Η μελλοντική της ενασχόληση περιλαμβάνει επίσης και ερευνητικό έργο. Έχει εκπαιδευτεί στη μέθοδο του δομημένου διαλόγου και έχει υπηρετήσει ως βοηθός διευκολυντής σε δικονομικά εργαστήρια και σε εργαστήρια που έχουν πραγματοποιηθεί στα πλαίσια αυτού του προγράμματος σε διάφορα σχολεία.

Kerstin Wittig

Η κα. Kerstin Wittig έχει M.A. στις Διεθνείς Σχέσεις / Σπουδές Ειρήνης και Συγκρούσεων, Εκπαιδευτικών και Ισλαμικών Επιστημών από το πανεπιστήμιο του Tübingen, της Γερμανίας. Διενήργησε μια τρίμηνη έρευνα για την πτυχιακή εργασία του M.A. της πάνω σε δικονομικές δραστηριότητες στην Κύπρο το 2004. Η Kerstin βρίσκεται στο Future World Centre από τον Οκτώβριο του 2005. Οι βασικές της ευθύνες περιλαμβάνουν ανάπτυξη νέων προγραμμάτων, προσχέδια προτάσεων για προγράμματα, δικτύωση με Ευρωπαίους NGOs, ειδικά στον τομέα της Πολιτιστικής Διαφοροποίησης και της Εκπαιδευτικής Ανάπτυξης. Είναι συντονίστρια του “Χτίζοντας μια Πολύ-Εθνολογική και Πολύ- Εθνική Κύπρο για την προώθηση Ευρωπαϊκών Αξιών και Τοπική και Διεθνή Ειρήνη” στο πλαίσιο του οποίου πραγματοποιήθηκε το εργαστήριο. Από τον Ιανουάριο του 2008 διευθύνει τη Μονάδα Εκπαιδευτικής Ανάπτυξης και Ανθρωπιστικών Υποθέσεων. Έχει παρακολουθήσει το θεωρητικό μέρος της εκπαίδευσης για εργαστήρια δομημένου διαλόγου από Δρ. Άλεκο Χριστάκη και έχει συμμετάσχει ως βοηθός Διευκολυντής σε αρκετά εργαστήρια.

Χτίζοντας μια Πολύ-Εθνολογική και Πολύ- Εθνική Κύπρο για την προώθηση των Ευρωπαϊκών Αξιών και Τοπική και Διεθνή Ειρήνη

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ:

Young
Cypriot
Scientists
Network

Future Worlds Center (legal reg.: Cyprus Neuroscience and Technology Institute)

Human Rights Education Network

University of Cyprus

Cyprus Adult Education Association

Young Cypriot Scientists Network

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ:

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

Future Worlds Center
(legal reg.: Cyprus Neuroscience and Technology Institute)
Οδός Προμηθέως 5, γραφεία 4 & 9
1065 Λευκωσία, Κύπρο
Τηλ: +357 22873820
Φαξ: +357 22873821
www.futureworldscenter.org

Copyright 2008: Future Worlds Center (legal reg.: Cyprus Neuroscience and Technology Institute), Nicosia, Cyprus

All rights reserved

ISBN: 978-9963-677-26-9